

10

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ,

ΤΙΝΙ ΑΝ ΓΛΩΤΤΗΙ ΤΟ ΑΡΧΕΤΤΥΠΟΝ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΝ;

ΞΥΝ ΤΩΙ ΘΕΩΙ ΤΡΙΣΑΓΙΩΙ,

ἐν τῇ Παλαικώμησιν Ακαδημίᾳ Ενδοξοτάτῃ.

ΠΡΟΣ ΤΑΤΟΥΝΤΟΣ

ΑΝΔΡΟΣ

Μεγαλοπρεπεσάτε, Αἰδεπημωτάτα καὶ Εὐχωτάτα

ΚΥΡΙΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ
ΤΟΥ ΣΩΝΝΤΑΓΙΟΥ,

Διδασκάλα τῆς Θεολογίας Ὀπιφαιεσάτε, Πρωτηκλησιαῖς περικλεεσάτε,

Καθηγήτας καὶ Ευεργέτας ἀντᾶ πάσῃ θεραπείᾳ αἰδίως
σεβασμιωτάτας,

Διασκέψεως δημοσίεσσιν δίκιων ἀναβίβαλετη

Αποκείμενός οὐ Αυθέντης

ΡΟΔΟΛΦΟΣ ΜΑΡΤΙΝΟΣ ΜΕΕΛ-
ΦΥΡΗΡΟΣ,

Σχολάκω Φεράγκος.

Τῇ 3 μηνὸς Ιανίας Ετῇ Θεαδερικῆς τῆς Ὀπιφαιεσάτες
a. χ. 55.

Τύποις ἐπί Ερρίκου Μαΐήρα, ἐπὶ τῆς Ακαδημίας
Χαλκιδέων.

1699. 1696

Αγαθή Τύχη.

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ.

Σ τὸ πᾶν ἐκέσμιον τὸ αἴσιαλλες τὸν Ουρανὸν
καὶ τὴν γῆν αἴσιάς, γάτως ὁ Ουρανὸς μηδὲν υψηλότερον οἶδεν ἐπειδὴ τοῖς αἰτεῖσθαι, εἰδομόφεν ή γῆ αἱ ληθῶς μηδὲν αἰρετώτερον, μηδὲν χρηστιμώτερον τὴν αἵριν σελίδων, παλαιάς καὶ νεανῆς πυκτίδος, ἐγκελπίδος. Πάντι έμμελῶς τάτῳ τῷ ῥηθέντε
ἐπιστάδακεν ὁ Μακάρης Ουαλαζῆρος, ὁ Θεολόγος, τῇ δὲ Εργαστηρίᾳ ἀντὶ βιβλιοθήκης καθιερώσας, τὸ Παντοκράτορε Κτίσην, τὸ Θεὸν καὶ αἵριν τὴν γεαφίων ἀντὶ δοξολογεῖν, δίον τε μάλιστα, ἐκεστίας ἄδων ξανθὸν τῷ παναρέτῳ Σειράχ, καθομοῦ. Δοξάζοντες περὶ ιδεύσαμόντες Αυτὸς γαρ μέχες αὐτῷ πάντα τὰ ἔργα ἀντέτι. Μάλα δικαίως γάνη μεγαλύνοστοι μιττάτως τὴν δεόπινευσον γεαφίων πάντες καὶ περιπατέντες ἐν ματαιότητι διανοούσι, ὡστερεὶ ἀπαξιατλῶς κινοῦν ταμεῖον αἰγαθῶν διδαγμάτων, καὶ ἐνυχαριστεῖται Θεὸς διὰ τῶν Ἀποστόλων τάτων, πάντα τὰ κέσμια κειμήλια πιμὴ ἀπειροτάσσιας ταπερηκοντίζονται, τοῖς ἀνθρώποις εἰς σωτηρίαν πατρικῶς δοθένται, τὰ μάλιστα, ὃν καὶ τὰς Σοφίας, καὶ τὴν Βασιλείου, μόγις κυριώτερον Φυλάπτεται τὸ ληφθὲν, ηδὲ τὰ ὄλοιψύχως ἐνυχαριστεῖν. Οὐ μέν ἀλλὰ ὅχι ἡπίοι, Βασιλεῖ, ἐνεργόσκονται καὶ παῦροι, σὺν ἀκλεσί, ἀλλὰ σιρκικῇ τῇ σοφίᾳ πολλὰς ταπερηκοντίκετες, τάυτης, καὶ Θεὸν, παντὸς καλέστε δεξαμενῆς καταφρονήσαντες, καὶ ἐγένοντο οἱ ἔξω, οἱ ἀπολλοτρειωμένοι τὸν Πολιτείαν τὴν Ισραήλ, τοινῶς καὶ οἱ Χερεζώ, ονόμαστοι μὲν Χερεσιανοί, ἔργοις δὲ παντελῶς

άρχειοι, αστεῖοι, ἀν μημηταὶ δὲ πανίως οἱ Παππικοὶ τυγχάνονται πιπένουνται, ως ἔτις εἰπεῖν, ἐν σειρᾷ μεσημβείας δὲ ηλίου τὰς ἄψεις πεντηγόρεις. Συῆνται ταῦτα τέτων τεῖβομεῖ με, ἀλλὰ καιρὸς δρασάειμοι ἐναὶ μόνον δέντρον μείζονται πίστις ἐνεκα εἰσάγεται. Τῷ γαρ δύοκυλίονται ἀναγνοῦνται συγχράμματα αὐτῶν εὑδηλα ἀπαντά. Αδεῶς ἀμέλει Ανδράδι τοῦ μηδὲ παρεχαπτεῖς δὲ συνεδρίας Τερεδεντίνης μικτῆρι πλαστικτον αὐτῶν ἐπωνύματεν, οἱ δὲ Αγγελοὶ Πολιτικοὶ, ἐρωτηθεὶς, εἰ δημιελής μαίλα εἴτε διάγνωνται τὰ ἄγλα Βιβλία, καὶ ἐξερευνᾶται λόγοι τὰς αὐτῶν Βιοτίνιες λόγες; δύοκυλίθεις ἐφη ἀπαξίας διάτοιχοι, καὶ ταπεῖ (ὅρρωδῶς ἐπαναφέρων) δὲ χωρίς ἐχάρτης μεταμελεῖσας, ὅπου νιβάς κοκκύσῃ, προσεπτι πρακτέον. Φευτὴς ἀδολεσχίας ἀδειάς αἰγιωτάτης· Τριγωνίον ἀτείγυω πάντας θυμῷ διάκενται πεφεύτηται διάτοιχοι λόγοιν πανάγιον οἱ ανεμένως ἐξομολογοῦντες, τὰς γένους πανταχοῦ μηδὲν γενησιμάτερον, μηδὲν τὰ θυμούρεσμά αἰγιωτάρον κατέχειν, τάττει κατήκειν πεφεύτηταις, πάσην αποδήμησαν πεφεύτηταις αὐτὸν, καὶ αἰπεργής διπολύειν τὰς ἐν διεσυγμῷ ὄντας τὰς αἰνιλογίας τὰς αἰνιπάλων. Τοιαρδεῖν κάγω ἐν εἰδώλοις ἀμφισβητούμενος καὶ αὐτοπεριμένος ποιὸν παράρχειν βιβλεὺς πνάς Καινῆς Διαδήμητος, τῇ γλώττῃ βοηθείᾳ τῇ Θεόφιν θαρρήσας, καὶ ὀλίγον με, Δημιχειρήσω τὸ ζήτημα, τίνι ἀν γλώττῃ τὸ Αρχέπουτν τὰς κατὰ Ματθαῖον Ευαγγελίας γεγενμένους; Φροντίζων, σύν διωσαντὸν, Δ. Κεφαλαία, ἀν περιποταμένων τὰς τὸ Ματθαῖον τὰς περιποταμένων τὰς τὸ Εβραϊκῶς τὸ Ευαγγέλιον γράψαντα, λέγοντας. Τὸ δέντρον Χαλδαῖων καὶ Συρακῶν, τὸ τείτον Ελληνικῶν γράψαμε τὸ ἄγιον Ευαγγελίστην σκηνοποιητας γνωστεῖ. Τὸ δὲ Τέμερτον, Επικερατικὸν, περιεντεῖ.

ΚΕΦΑ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ τὸ ΠΡΩΤΟΝ

τὰς ἦς Ματθαῖον τὸ τῆς Ευαγγελίας Αρχέτυπην
Εβραικῶς χράψα λέγοντας
παρέχει.

Mατθαῖον τῆς Ευαγγελίας τὸ Αρχέτυπον τὸ καὶ ἀπὸν Εὐ-
αγγελίας Εβραικῶς χράψα ἐνόμισαν πάλαι, σὺν ἀσφοι,
ἄλλα καὶ πολύθημοι τῷ Πρεσβυτάτῳ Πατέρῳ. Αι-
τώπιτος δήπτε τάστης τὸ δόξης ἔτυχεν ὁ Παπίας, καὶ
τὸ Ιερώνυμον Ιωάννην ἀκροατής, ιεραπολίτης, καὶ Ασίας Επίσκοπος.
Ενīα, ταὲ τὸ πορρωτέρω περιστελθεῖν με, ἀναμνήσω σὺ τὸ Κερπικό^{τόν}
ἰερὸν Καλουΐς, τὸ μακαρέστη, περιστομά τη πεφυκές ἐκ τὸ ὄμω-
νυμίας, δυοῖν ὅτας ὄντεις οὐρανομένουν, Ιωάννην τῆς Ευαγγελίας καὶ Ιωάννην
τῆς Πρεσβυτερίας, τὴν καθηγητὴν τῆς Παπίας, τὸν ὡστερὸν ἀν εἴποι
ὁ Ιερώνυμος, τὸν δόξαντα τὸν Παπίαν αὐτήν τον καὶ αὐτόπλιον τὸν Απο-
στόλων, ὁ αὐτόπτης, Παπίας ἐξαρνεῖται, ἀλλὰ μαζητῶν τῆς Α-
γιατῶν τὸν Ιωάννην τῆς Πρεσβυτερίας, ταῦτα ὃν λίθον σὺν ἐλίγοι
ἔνω τῷ Ειρηναίῳ περιστεκέψαι, ἀυτὸν Ιωάννην τῆς Ευαγγελίας μα-
ζητῶν, διοπέρ μείζοντος τὸ πίστεως ἀξιον διόμηνος, συμμαρτυρεῖν-
το τῆς Ευσεβείας τείτω τῷ Βιβλίῳ Εκκλ. Ισρ. σελ. λδ. Καθάπερ
ὅτι δόξα τοῖς πάλαι ιερῷ νόσῳ, θαυμασὸν γένεν, ὅπι αὐτοχε-
δίως τολείοντας τὸν Αβεβλατεῖ, δηλαδὴ μακάρειον Ειρηναῖον, τὸ τὸ Απο-
στόλων οἰάδοχον, ὡς αἰσμενίζει λαλῆσαι ὁ Επιφάνειος, τῆς Ορε-
γένες τῆς Αδαμαντίας τῇδε συμφωνήσαντος γνώμῃ. Πρὸς τάποις
μαρτυρεῖ ὁ πολύκλειτος Ιερώνυμος ἐπίπερ Πανταίνω, σωϊκῶν
δόγματος Φιλοσόφῳ, ὅπι τὸ κατὰ Ματθαῖον Ευαγγέλιον,
εἰβραικεῖς χράμματα γεγραμμένον εἰς τῷ Αλεξανδρίᾳ ἀνα-
ζεύξεις ἐξ Ινδίας, ἐν ᾧ εὑρε Βαρθολομαῖον σὺ τῶν δώδεκα
Αποστόλων τῷ ἔλευσι τῆς Κυρίας Ιησοῦ καὶ τὸ Ματθαῖον

κηρυξαντο, αναζεύξας ἐξ Ιωδίας, Φημί, σκόρμισε μεθ' ἑαυτῷ
ρήματα ἃ ταῦτα, (κατὰ τὸ Καλούντα,) σὸν ἐσιν ἔυδηλα, καὶ στο-
φηνίζει, εἰ ἐσιν Ευαγγέλιον σπέντο δέχετου τὸ Ματθαῖον; σὸν
ἰῶμα τὸν δίψαν, ἐπειδή περ μόνον σεμένας θολώδεις θητέμπει,
τυχὸν ἔτυχεν Εβραικοῖς χράμμασιν γεγαμμένον καὶ Χαλδαϊκοῖς ρή-
μασιν, ἢ ἔκτυπνον σὸν τὸ Γραμμῶν. Τῷ ἀληθὲν τάντοις τὸν δόκη-
σιν αἰνιχίρηστον ὁ Αθανάσιος καὶ ξὺν ἀπὸ ή δυάς τὸ σοφωτάτων
Παπίρων, Ευσέβειος καὶ Επφάνειος. Αυτὸς ὁ Ιερώνυμος σκ-
φαίνει, τὸς σὸν τὸ Θείων γεαφῶν συγχραψιαμέρες πικῆ τῇ μνήμῃ
τοῦ ψευδεμοκράτεας οὐφα ποιῶν, χρεδὸν πάδε Ματθαῖος ὁ καὶ Λευΐς,
Δόποσλος διπλὸν πλωτῶν, σὺ τῇ Ιεράδαιᾳ πεῶτος Διοί τὸς σὸν τοι-
τοῦτος πιέστουτας έναγγέλιον τὸ ΧΡΙΣΤΟΥ χράμμασιν ἢ ρήμα-
σιν Εβραικοῖς σωμέταξεν. Οὐ μὲν ἄλλα σὸν αὐτόπλιον, καὶ μάρτυ-
ρει αἵξιόπιστον τοῦτο τάπαγδ. Υποπίμαλησι μὲν αὐτῷ θι, τὸ
Εβραικὸν ἄχει τήμερον ταῦταρχεν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ Καισαρείας,
τῇ τοῦ Παυφίλου μάρτυρος τοιωταδάσως καπιτονευαδείσῃ.
Ἐδὲ μάτιον λέξειν ἀν τοι πάδε ἐν ταῦταις κείμενα. Οἱ γάρ Φίλ-
τατοι τὸ Παυφίλον, ὁ Ευσέβειος, ἐκ τοῦ ἀποκείμενος Ματθαῖον
Ευαγγελίος μνημονεύων, παντόιως ταῦτα τοῦτον τοιωταδείπει,
τὰ ἃ μάλι-
στα, ὅπι ή ψηλόφωνος τὸ Πίσεως σάλπηγξ, ὁ Χρυσόσομος, κα-
ταφαντιῶς τοῦ τὸ Ματθαῖον Ευαγγέλιον Εβραικὸν μηδαμῶς
ἔχει, Φάσκων, ὡς λόγος τοιείχει, μᾶλλον ἡγχόμιον ἀν, παρεῖναι
ἔκεινο ή ταῦταμέν, ὡδε γεν τὸν αἰνιτόμηρον τὸν ἀτοῦ τοῦτον
διποτεργάζει. Εφάμιλλον τὸ τρίτον ὁ Αγγεῖος διηγητικῶς
μόνως ἔχει τοῦτον α. βιβλ. τὸ Ευαγγελικῆς ἀρμονίας κεφ. β.
τομ. Δ. ὡς οἱ τοφὴ ἡμῶν, Φησί, παραδέδωκασι, δηλαδὴ ὁ Πα-
πίας, καὶ ἄλλοι τοῦτον αἰμύναντες. Πάντα συγκεκριμένας δοκεῖ ταῦ-
τα τὰ τοφαρχήντα τῷ θεοφυλάκτῳ. Εδελέασταν τάδε διπόνως
τοῦ Παππικές, ασμενεῖσεται τὰς τοῦτον αἴματα παπῶντας, μετ'
ἄλλων καὶ τὸ Βελλαρμίνον, τὸ Βαρώνιον, τὸ τηβεννοφορεύντας, ὡν
ὅπιδιος λίσια εἰκῇ ἐξαλαλάζει, πίθημι, πέντε η συγκείνειν τῷ
Εβραικῷ τὸ Ελληνικὸν Ευαγγέλιον, αἴσθαλως διακεῖσθαι τοῦτο
μη

μη διαμένει. Παρεπολησίως ὁ Μαλδονᾶτ^Θ τῷ σκοπῷ ἀποτυχεῖ νομίσας ξὺν τῷ Αδάμι Κανζίῳ ὑπερμαχεῖ τὸ παλιόψεως ταύτης. Πρόσχενξον τὸ Ουαλήμερον, Ουήπον, τὸ Κορηνόλιον ἀπό λίθῳ λεγέμων, καὶ Ρίκαρδον τὸ Σίμωνα. Εἰ τὸ Καλγινιαών ὁμόψυφοι παράρχουν, ὁ μὲν Ριβῆτ^Θ, Βαλλιγγηρ^Θ, Αλσίδι^Θ, ὁ Μυνσῆρ^Θ ἐκάστοτε, ότας σὺν Ευαγγελίᾳ αὐτῷ, τοῖς εὖτης, ὡς σὺν τοῖς Αγγλικοῖς, Κερλίνηις, ὡς καλλύσι, νεωσί ἐκδεδομένοις. Ο Πέλαιργ^Θ ὄμοι, ἐξ ἀλλων ουλλογίζει τὸν τρόπον σκειν^Θ, διδάσκοντ^Θ τὸ Ουαλήμερον τῷ Θεολόγῳ ὄρθροδοξοτάτῳ, α. Ουκ ἀπεστιδόνυσον, τὰς ἄπονοι πεινεῖ, γεάψα τὸ Ματθαῖον σὺν σκεινῃ τῇ γλώσσῃ, σὺν ἡ ἐκήρυξε, τὸ Ευαγγέλιον. β. Επεικὲς εἴναι, γεάψα τὸ Ματθαῖον Εβραϊκᾶς τοὺς τὰς Εβραίες. γ. Ανάλογον κείνι, τὸν ἀντὶν γλώσσαν κανένω τὸν Δερήνικα παρέχειν, ηγήτη παλαιά. δ. Απατεῖν τὸν ἀξιότητα Εβραϊκῆς τῇ γλώσσῃ, καὶ τὸν τῷ εαυτῷ θηγαφίῳ, τὸν εὐαγγελίσιαν σὺν τῇ ἀντῃ τῷ εἰσερίαν τῷ Χερτῷ. Άλλοι τάλλα σύπιλητοι κρητοφύγεται, νῦν, καὶ περ ὅχ' ἀπαντεις κομμωπικῶς, τὰ τῶν Παπίων απεισιναν μαρτύρεια, νῦν τὰς τὴν Μυνσῆρα, Τιλία, Ουιναρβορής, Μηρκήρας ἐκδίσεις Εβραϊκᾶς τὸ Ευαγγελίον, νῦν τὰ τὸ Συρακῆς Αρεβικῆς πεμπατολῆς ἐπειούγματε ἀναβιβαζόμεναι. Επβαλα τὰ αὐτότατα ῥήματα ανατολικού γλωσσοφιλομαθῶν χάρειν, τὰ μὲν Συρακά-

عَدْلًا أَيْنَ كُنْتُ ١٤٠١ هـ ٢٠١٥ مـ بِحَلَفٍ
كَمْلٌ نَسْخَةٌ بِشَارَةٍ مَذِيقَةٌ الرَّسُولُ وَكَانَ
عِبْرَانِيَا بَعْدَ صَعْدَادٍ وَبِنَا يَسْوَعُ الْمَسِيحَ
بِالْجَسَدِ إِلَيْهِ السَّمَا بِثَمَانِ سَنِينَ فِي
أُولَّى سَنَةٍ مِنْ مَلْكِ أَقْلُوْدِيُوسَ قِيَصُورِ مَلِكِ
الرُّومِ الْمَهَمَّدِ لِلَّهِ دَائِيِهِ

Φωνῇ· Τέλος τὸς Ευαγγελίου αὐτού, ὁ σκῆπτρος ὁ Ματθαῖος
Εβραϊκὸς ἐν τῇ Παλαιών. Τεπλεώτατη τὸ διπολογία Φαντασίας
τὸ καὶ Ματθαῖον, γεγραμμένης ἐν τῇ Παλαιών σωματείῳ τῷ
αὐτοῦ Πνεύματος Εβραϊκῷ, καὶ τὴν αὐτοῦ ψήφισμα τὸ Κυρίες ἡμῶν
Ιησοῦ Χριστοῦ ἐν σπουδῇ εἰς τὸ σχολεῖον ἔτει ὄγδοῳ, Αρχῆς τοῦ τῷ Κλαυ-
δίῳ Καίσαρος Ρωμαϊκῷ περάτῳ. Δόξα τῷ Θεῷ εἰς αἰώνα. Εκ τοῦ
Εκκλησίας τὸ ὄρθοδόξη Θεολογίων πᾶντος παρενθέτου γνώμην τάυτην.
Οἱ μὲν Βοήνιοι καὶ Ηδηνοί Λιλᾶς τοῦ Ιωακείμβαργον, οἱ δὲ Ορ-
ναῖοι. Σκτενῶς αἱ μέρει συζητήσεων Θεολ. Β. Τιμήσι δ. Ιερ. ρητοί
γέναφοι. Αναμφισβητήτως τὸ Αρχέτυπον τὸ καὶ Ματθαῖον Ευαγγελίον
γεγραμμένον ἐτυχεῖ, Εβραϊκῶς. Οἰότεν αἰκήν μακαριστοῦ ὁ τοῦ
Καλίχτη λόγος. Τὸν Ματθαῖον τὸ Αρχέτυπον τὸ Ευαγγελίον Εβραϊ-
κῶς άλλο τὸς ὅπις πιστεύοντας γέναψαι, κακεῖνο ἐπέκεινα
ἀπὸ Αποστόλος πινός ή Αποστολικῆς Αιδρὸς εἰς τὰ Γραικὰ μετεβλητὴν
ὅπις δικαίη νομίζω. Κερπικώτερον τὸ Γράμμα τὸν αὐτὸν γνώμην Φι-
λεῖντο εὐχρόνουμεν. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ τάυτη ἐν τῷ ιεφαλαίῳ
περάτῳ, τῷ δὲ τὸ Αρχέτυπον τὸ καὶ Ματθαῖον Εβραϊκῶς γε-
γραμμένον νομισάντων. Σπένδω νῦν, τῷ τὰ ἔχόμενα τὸ εἰρημένων
σύρραψμα ἔνεκεν, ὅπτι τὰ ταλαιά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

τὸς χαλδαικῶς ἡ Συριακῶς γέναψαι τὸ Ματθαῖον
τὸ Αρχέτυπον λέγοντας γνωρίζει.

ΟΥ δεξιὸν οἰώνισμα ὕσταρχός καὶ τὸς Σοφῶν ὁ ἥριτσασμός
τὸ δόξης, οἷος ἡ απαντάκις δυσυχέος Χαρακτῆρ. Οἱ αὐτὸς
συμβαίνει τάυτη, οἷος ὅπις τὸ Εβραϊκῶν ιατρεμάχων συλλογίζονται
ἐν Βελλαρμένος οἷος ἄλλοι ὀκταῦ, χαλδαικῶς γέναψαι περάπιστα τὸ
Ματθαῖον, αἱ ὅπις, ὅπτι γεννηθέντο Χριστός, Ιωνάθαν ὁ τὸ Ου-
στῆλ, ὁ μαθητὴς τῆς πάντας τὸν Ιερούλαντος, τὸν Ιλλήλ, τὰ ἄπαντα
τὸ Προ-

τῶν Προφητῶν, (τότε ἐτι, τῇ Ἰησῷ, τῶν Κερτῶν, τῇ Σαμψήλ,
Βιβλίων τὰν Βασιλέων, τῇ Ησαΐᾳ, Ιερεμίᾳ, τῇ Ιεζεκιὴλ, καὶ τῷ
διδεκαπέξοφήτῃ, ὡς εἰς δέκαθμάσιν οἱ ἰδαῖοι) ἐκ τῆς Εὐρωπῆς εἰς
τὴν Χαλδαϊκὴν μετεβίβαστο, β. ὅπερ τῷ ἐν σωαγωγαῖς αἴναινόντι
διάμπταξ παρεισάς ἔτυχεν, ἀπαιδεύτω τῷ λαῷ τὰ ἄγνωστα Εβραι-
κὰ Χαλδαϊκᾶς ἐρμηνεύσμενοι, φ. πρὸτεράρω μαρτυρεῖσιν οἱ πανόντες
τῷδε τοῖς Ταλμυδικοῖς Μαΐστροι τῷδε τοῖς Φίλοις τῷ Ερμηνευτᾷ, καὶ τὰ
λοιπά, τὰ ἐν Πτλίγονος Κόσμῳ διεργούμενα. Σκέπτεται τῷδε τάτων τὸν
Ραββίνικώπετον λιγθφώτον ὥρων Ταλμ. Εβραϊκῶν σελ. επή.

Συγλακᾶς χαίρει τὸ Ματθαῖον τὸ Αρχέτυπον τῷ Ευαγγελίᾳ,
τῷδε ὧν καὶ ἐν τοῖς περὶ περονοῦ εἰρηνα, ὁ Βελλαρμοῦ Θ. καὶ ὁ Βαρώνου Θ.
λέγοντον, δις συγκατατίθεντον ὃ μέγας Ουδιμαντσέδ Θ. τὸ Αυτούριας
Ανατολικῆς Καγκελλάρου τὸ πάλαι λαμπτέστετο Θ., καὶ Ενδοξό-
τετο Θ. Βερίαν Θ. ὁ Ουαλτάν, ἐκ τούτης τῆς ὑποθέσεως, πὸν Ευλο-
γητὸν Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Συγλακᾶς Φθειρόμυθον ὑπάρχει. Αλ-
λὰ ἔμως πέτρην ἡ σωάθια, ὁ Χεριός Συγλακᾶς ἐλάλησε, διό-
περ ὁ Ματθαῖος πὲ τῷ Ευαγγελίᾳ αὐτῆς ὁμοίως Συγλακᾶς ἔγρα-
ψε; Συγχωρεῖ μὲν ὁ Θεολόγος Ευκλεέστετο Θ., Κύριος ΠειΦῆ-
ρος Θ., ὁ Δόκτωρ, ἐν τῇ Κερμακῇ ἀντετοποιεῖται Ζητημ. ιβ. σελ. 5. πὸν Θεάν-
θρωπον Συγλακᾶς λαλήσαντο τοῖς αὐλιπάλοις, αἷλ' ἡρέμα, λέ-
γων, θάπερον τυγχάνει τὸ λαλῆσαι Συγλακᾶς σενῶς ληφθὲν τούτορε
τὸ Διαλέκτον Μαρωνικῆς, θάπερον τὸ λαλῆσαι Συγλακᾶς ἐν τολάτῳ
ληφθὲν τούτορε τὸ Διαλέκτον Αρχαμαίου. Εν ἐκείνῃ γέγραπται ἡ καυνὴ¹
Διαθήκη, ἐν τούτῃ καὶ εἰσὶν αἱ Διαλέκτοι, Βασιλωνικὴ, η τὸ Ιερό-
σαλήμ, καὶ ἡ Μαρωνική. Εἰ δὲν ἡ γλῶσσα Συγλακῆ η τὸ Χεριός
γλῶσσα λέγεται, κατανοητοί τοδε τῷδε τῷ Συγλακῆς ἐν τολάτῳ. Επι-
στείζεται τούτη τὰ λεγόμενα πέσαρον αἱμετενέκτοις σύλοις, ἐς αὐτούς
κακούς εἰς ἡδονὴν καὶ χρηστότητι διαίκετα· α. Οφθαλμοφανερῶς συφηνί-
ζει, τηνάλλως πονεῖ τὸν Χεριός καὶ Αποσόλων ἐκ τὸν Συγλακῆς γλώτ-
της τὸ Μαρωνικῆς ἐξηγεῖσθε παραχειρίζονται, θάψι τῶν προδειγμά-
των, ἢγνη Ματθ. καθ. 6. στιχ. καὶ γέγραπτη μαμωνᾶ, Συ-
γλακᾶς ἡ **Ιανουαρία** Ιανουαρία Ιανουαρία Συρ. **Ιανουαρία**

Ματθ. ι. λγ. γολγοθᾶ, Συρ. **Τάδε** Β. Η ἔχειται καὶ Απόστολων γλῶσσα
ταλιθᾶ, Συρ. **Τάδε** Θ. Η ἔχειται καὶ Απόστολων γλῶσσα
ἔχουσα Δαγῆς ιδεῖν, ὡς καλέσον, ἐν τῷ μίματι μαμμωνᾶ,
γαβεστᾶ, αΐσσᾶ, ραβᾶ, ραβενᾶ, τὸ Μαρωνίτης ἢ τὸ τέτο ἔχει-
στος. γ. Τὰ Ταργυρικὰ καὶ Ταλμυδικὰ ἢ τὴ Μαρωνίτης Τάδε-
λέκτῳ, ἀλλὰ τῆς, ἢ ἔως τῆς πανολεθέριας ἔχεισαντο, Βλέπομεν.
δ. Η Τάδιλεκτός τὸ Γαλιλαϊκὸν ἐστὶν ή τὸ Ιερουσαλήμικον γεωργικὴ
Συρο-Χαλδαϊκὴ, δι' οὗ ἐφανερώθη ὁ Πέτρος, Ματθ. ια. ογ. Εξ
ῶν μέχετε ταῦθε περισσῶς ἥρετο, ὅπις μηδαμῶς ὁ Χειρὸς Μαρωνί-
κῶς ἐλάλησε, καπὲ τὸ Ουιδμαντεδίς καὶ ἄλλων. Ως δὲ πόρρω διελ-
θεῖν τὸ Ματθαῖον, ἐπειδή περ τούτοις μοι αἰνέσθη μετάλη, δηλώσω
αὐτὸν μὴ Συγγραφῆς χράψαμε τὸ Ευαγγέλιον. Ήλίκιν γάρ αὐτέρπες πε-
ποίησεν ἀνὸ Ματθαῖον, ὁ Ευαγγελικός, γεράφων ποὺς τὸ Ιεράπετρα
τὸ Συγγραφά, μισθύτας ἐκεῖνα ὡς δακτυλόδειγμα, ὡν; Μάθημα
ὑπῆρχαν τάττα τὸ αὐθεντίζειν, ὃ πωλοῦσσιν οἱ Ταλμυδικαὶ στα-
αμάρτυρες τοῦτο τὸ αὐθεντίζειν, ἐν Βιβλίοις Σοῦζα γάτως
אמר ר' יהודה אמר ר' זעירן ר' יהונתן אמר ר' יוחנן
לעומת ארל' ישאל' אמר זרכיו בלאשון ארמי דאמר ר' יוחנן
כל השואל זרכיו בלאשון ארמי אין מלacci השורת נזקקיין לו לפ'ι
שאין מלacci השורת מכירין בלאשון ארמי. וכיוצא בו במס'כ'
ברכוות יהוד שווארל' זרכיו אום' בכל לשון חוץ מלשון ארמי.
Σκέπτεται τὸ μεάλισσα τοῦτο τὸ οφώπατα τὸ μαμμηματα τὸ πά-
στος τῆς δόξης αἱρρητοτείπως μείζον, τὸ Πάντι Ουαγενσειλίς, τὸ
ἔντως Κλέας τῆςδε Ακαδημίας λαμπροτάτη. Επειτα γιαντὶς τὸ τάξις
τὸ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Τὰς Ελληνικὰς τὸν Ματθαῖον τὸ Ἰουαννιτεῖον Αρχέστυπων
γείψαν νομίσαντας δηλῶ.

Της αὐτεντίας τῇ τὰ πέωτες Ελληνιστὶ γεζαμιδής Ευαγγελίος,
τῇ κατὰ Ματθαῖον, ὁ λορεῖος ἡσεφρονίδον ἐκ τῆς μὴ
Πατ-

Παταπιῶν, ὁ Μαρίνης, Φθεγγόμδυ^Θ τῷ Ριβήτῳ σελ. 52.
 Τοῦ Εισαγωγῆς εἰς αἴγιαν γεράφιον τέτον τὸν πρόστον· Ειρηναῖ^Θ ἐμὲ
 τοῖς ἀλλοις ἐνόμισε τὸ Γατάκις Ευαγγέλιον γεγραμμένον περάτως
 Εβραιϊτι. Τὰ αὐτὰ ποιεῦσιν Ανδρες πολλῶν ἀνταρξιούς ἀλλων καὶ τῶν
 πορές Εβραιίγες Επιστολεῖν· Οὐ μέν αλλαὶ ἐμὲ ταπεις ὡδεὶς γε συμφω-
 νεῖται οὐδὲν ἥτιον ὄρθοδρομεῖται, ὄρθιποδεῖται ταύταρχον, οὐ καὶ τη
 διστάζω. Παρεῖ τῷ Ονειρηδίῳ, τῷ Θεολόγῳ, ἀστροφίζει ταυτομολο-
 γῶν ὁ Βαΐλι^Θ. Τὸ γνήσιον Γατάκις Ευαγγέλιον Εβραιϊκὸν οὐχ
 ευρήσειμι, αἱ γέρες Γατάκις ηγήται τοις Τιτίσις ἐνδόσις διπλόζοι τοῖς Ιε-
 δαίων. Τὰ ὅμοια ὁ ἀλεξιβάρβαρ^Θ ὁ Ερασμ^Θ, ὁ Καντάν^Θ.
 Οι τὰ Καλγίνια ίλαδὸν ταυτοσφέρευσιν ἐν τῷ παρόντι τὰ ὄνοματα τῷ
 καλάμῳ, ὁ ἀντὶς Καλγίν^Θ, Ιάν^Θ, Ουάσι^Θ, Ουιτακήρ^Θ,
 Ριβήτ^Θ, Γωμᾶρ^Θ, Κράκι^Θ, Οθηγγήρ^Θ, Λιγθφάν^Θ, Ει-
 δηῆρ^Θ, Λείγ^Θ, Καπῆλλ^Θ, Σχαμῆρ^Θ, Αλπίγιμ^Θ, Περκίν-
 ο^Θ, Μαρλωράτ^Θ κ. λ. Οι ὄρθιόδοξοι, ὁ Αφελμανὸς, Βηζήλι^Θ,
 Γέρχερδ^Θ, Γλάσι^Θ ἐν Φιλολογίᾳ ἀντὶς ιερᾶς, ὁ Δανιαυῆρ^Θ,
 Δεμλῆρ^Θ, Καλόνι^Θ ἐν Κελικῷ αἴγιῳ, καὶ Βιβλίοις, ἢ ἔξηγήμα-
 σιν ἐν θαυμασῖον διεκόσμησεν, ὁ Κρομαιῆρ^Θ, Μεελφυρῆρ^Θ ὁ Πρό-
 παπάος με θῆται τοις θαυμημάτων εἰς τὰ πάντα παλαιάς κανῆς τη
 Διαθήκης Βιβλία, ἀνεκδότων, Φερδλίσι^Θ, ἐπὶ ὁ Οσιάνηρ^Θ, Ουαλ-
 θήο^Θ, Ουεντήδ^Θ καὶ Στραύχι^Θ, εἰς μακαρίσια. Οι δὲ τὰ λό-
 για τῷ Θεῷ ἐν φρεσίσαντες, ἐφ' ήμῶν, ηθῆσην φάντασιν οὐερέαντε
 τῷ Θεολογίας, ηθῆσην Εκκλησίας, ἀμελῶς τῶν ἐν αἴγιοις,
 ηθῆται Μεγαλοπεπεσέταις Κυρίες Δόκτωρ^Θ, Γατάκις Προσάτες ήμῶν ταύ-
 Φανεσάτες γνώμων ἐν τούτῳ τῷ καύματι ἐχέχοσιν. Ηγέτημ^η ὁ Αυ-
 τὸς τῶν τῷ Ευαγγελίᾳ τῷ Γατάκις Διάλεκτον τῶν ἐλληνικὸν ποσά-
 κις τῆς αὐθεντίας πτήσις χαιρεῖν, ὃσαντις τέναντιον τοῦ οὐδενὸς
 ἐπ τῶν ἀντιλεγόντων δεέντως ἐστηρίχητο. Τήν γε κανονικὸν τῶν Βι-
 βλίου (Φησίν) διπλωλέναι σὺν ἑάσιδναι ἀν ὁ αἰκιμητ^Θ Θεῷ ὁ φθαλ-
 μός. Ει γένη τὸ Εβραιϊκὸν Γατάκις Ευαγγέλιον γέγονε κανο-
 νικόν, Φεράσιν μοι, πῶς διπλωλεῖν; Ουτω τέτων Διάκενοςμη-
 μόν, πολλαὶ μὲν, αλλ' ἐξαιρέτως δύο αἰτίαι μακενικῶς ἔχοσι,

Εγίνηται γάλη

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.

Τὸ Επικελίκων.

ΟΤΙ πόνια παῦθ' ὅτας ἔχει, προσιθέναι τὸ Επικελίκων ἐμπέμψει, καὶ ἐξομολογημένας ἐξομολογεῖν, τὰς γνώμας, ἃς τὸ Αρχέτυπον τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίον Εἰλίκιον γεγαμμένον καὶ δοθέν λεγόσης αἰκησάμεν, αἱρέσθαι τοταρχήν, καὶ τοτο, χωρίς τῶν ἄνω λεγομένων, τάτων τῶν ἐρρωμένων ἐλέγχων χάρειν. Α) Οὐ τὸ Εβραϊκὸν Εὐαγγέλιον, ὅπερ τῶν απεισόντων τὸ Ἀ Ματθαῖον πάλαι πεθύμηται, τὸ Εβιωνιτῶν καὶ Κηρουνιθιανῶν, τὸ κατὰ Εβραίος λεγόμενον, ἐποχε, μαρτύρων Ἀ Ειρηναίος Βιβλ. α. κεφ. κε. Επιφανείς αἱρεσ. λ. καὶ τὸ Ναζωραϊών αἱρεσ. κ.δ. νεοζευκέμον καὶ ἡκρωτηριασμόν. Επιρραμμα τοις τοισθατασμάτοις μετά τὰς αἰνάστασιν Ἀ Σωτῆρος λέγον. Ο Ἰ Κύρος δεδωκάς σινδέναι τῷ δέλφινῳ Ιερέως, αἴπελθων περὶ Ιακώβου, ἥνοιξεν αὐτῷ. Ομωμόνοιο γάρ Ιακώβῳ μή γένουται ἀρτε, ἐξ ἐκείνης τῆς ὁρασίας, αφ' ἣς πεπώνει τὸ ποτήριον ὁ Κύρος, ἔως ὃ ἴδη αὐτὸν ἀναστένει σὺν νεκρῶν. Αυτὸς Ἰ ο μικρὸν ὑσερὸν, δόπι, Φησὶν ὁ Κύρος, τρέψπεζαν ἢ ἄρτουν. Ευθὺς Ἰ ο προσίθεται, λαβὼν ἄρτον, δύχαρειστας ἐκλασεις καὶ δεδωκάς Ιακώβῳ τῷ δικαίῳ λέγει αὐτῷ. Αδελφέ με, ἔλθε τὸν ἄρτον τὸν σὸν. Ηγέρθη γάρ ὁ ὑδε τῷ ἀνθρώπῳ σὺν νεκρῶν. Πόρρω τὰς αἰλαύτριας τάτως ἀποδείκνυσιν Εὐηγγηλιμ. εἰς Ματθ. Κεφ. ιβ. σιχ. ιγ. Κ. κ. Τὰς ἡκρωτηριασμάτα, δηλαδὴ ἀνευ τῆς γνεαλογίας Χριστοῦ. Πρὸς τάποις τὰς ἀσεβῆ ἐν Εὐαγγελίῳ ἐκείνῳ, λέγοντος τῷ αὐτῷ Ιερωνύμῳ, ὁ πομνημ. εἰς Μιχαίαν, κεφ. ζ. Εζεκιὴλ κεφ. ιγ. Ησαΐαν, κεφ. ιβ. Εξ ᾧ προσδηλον, είναι τὸ Εὐαγγέλιον ἐκεῖνο ξενοποιηλότερον, σκιᾶς ὅναρ καὶ τάτῳ ὀδαμινώπερον ή, τὸ λέγαν, καὶ ἀναίσθεναι τῷ Ματθαίῳ Εὐαγγελιστῇ. Β) Οὐ τοι τὰ σωματικά Εβραϊκά καὶ Σύρι, ἐν τῷ γησίῳ μάλα Εἰλίκιον Εὐαγγελίῳ, Εἰλίκιον

καὶ

καὶ μετέρμενεντη· ἦγεν Ματθ. α. κυ. κὲ κζ. μζ. Ει Ἰ ὁ Ματθαῖος Εὐρωπᾶς πρὸς τὰς Εὐρώπας ἔγραψε (Φησὶν ὁ Οὐεντήλος) ἀπειπεν ή ἐρμηνεία. Απότοις Ἰ τῆς ἐρμηνείας, πῶς ἀν ἐδιάποτο ὁ ἐρμηνεὺς προβλεψυγιώνα μάτιώ τῷ Ευαγγελίῳ; Προπεπύετη γέρ ὁ τῷ Αρχετύπῳ προσεγγίζειν. Γ) Τῷ Ἰ Ματθαῖος χρέονται εἰς αἴθειαν πάνι Εὐρωπή η γλῶσσα μετέβη. Δ) Επιδημερός, ὡς προηνασύμετρος, καὶ λεκτίου, τὴν θείαν πρέπονταν καὶ σώζειν τὸ αὐτενίκεν Ευαγγέλιον. (ψέγαν γάρ εἰς αὐτεπίληπτον τὸν Θεόν, αἱμαρτία) Απεξελημέρης γένεται Εὐαγγελίος Εὐρωπή, θητικόνδικον πιεῦσαι, ὑπάρχει αὐτὸν αὐτενίκεν. Μέχρι τέτων κατηκουναστιῶς· νῦν Ἰ ανασκευαστιῶς. Αὐτολογίαν τὴν διπλὸν πατέρων αἵναιστέλω γέτως, α. Τοῖς Πατερόσιν αὐτενίκεν ἐκείνην, ἵνα ἀντοι ἐστοῦς ἐνειμαν, ξυγχωρόμην, δηλαδή, διποδεχόμηνοι μὲν τὰ παρ' ἀντῶν γραφεῖται, εἰφέρουν τῆς θεοδότης γραφαῖς συμφωνῶσι, τὰ δὲ λοιπά, τῆς αὐτά γνηνήσατι κατελείποντες, κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον, ἐν αἰσκηπίκεις γέτω προσεγγέλλεται. Δεῖ, Φησί, τῶν ἀκροατῶν τὰς πεπαγδευμένες τὰς γραφαῖς δοκιμάζειν τὰ πρόσθια τῶν διδασκάλων λεγόμενα, η τὰ μὲν σύμφωνα τῆς γραφαῖς, δέχεσθαι· τὰ δὲ αἰλότερα διπλάσιαν· η τὰς τοιάποις διδάγματαν θητικένοντας διπερίφερεδημαρτόπορον. Οὐ δέ γάρ διώσαται τῆς μηδένας θερέλιον ἐν τῆς ιεραῖς γραφαῖς ἔχεισι πράγμασιν, η πίσις ήμων ἐπερείδεσθ. Πάμπλαται τε Χριστιανῶν αἰνθρώπων χιλιάδες, ταῦθα τῶν γραφῶν φωποθεῖσαι καὶ ποδηγματίσαι, τῆς θητικῆς αἰώνιον ζωὴν ὅδε ἐπέβησαν, η ἐσώζησαν· περὶ η καὶ τὰς Πατέρας ἐκείνας, ὃν τοῖς δέγμασιν αἱ αἰνθρώπιναι προσεγγίσθεις προσεγγίσονται, γνωνήσενταις χαμαὶ ἐλθεῖν. Εἰσὶ μετ' ἄλλων τὰ ἀρισταὶ ῥήματα τῆς αὐταπογέισως, πρὸς τὴν τερτίων Πατεροχικῶν διποικεστιν, ταῦθα Μαρτίνος Ἰ Κρυπτίος Ἰ Ελλήνικωτάτε ἐξελλήνισθείσης. Αμα δέ τὰ τοῦ Πατέρων μαρτύρια σόντι ἔσι καθολικά. Ουχ αἰπεξάπαντης διδάσκοντας τάδε, η εἰ διδάσκουντες μηδαμῶς Διαβεβαιεῖνται. Οὐκ ἔσιν ἀναμίστηται, σόντι θητικέσσια. Πλημμελῶν τῷ σκοπῷ μεμάζηκασι προς Ἰ Παπία, συγγραφέως μὲν δέχαιστατέ, σφέδρα δέ σμικρῷ ὄντος τὸν νῦν κατὰ

πατὰ τὸν Ευσέβειον Ἰεράρχα Εκκλησιαστικῆς Βίβλ. γ. κεφ. ἐξάτριχον μυθιστόκε. Οὐρανὸς τῷ Ιερωνύμῳ λέγεται χιλίῳ ἑναυτῶν Ιεράρχων ἐκδεδωκέναι δευτέρωσιν, φίλοι λέγονται Εἰρενεῖ. καὶ ἀπολινάρει φίλοι οἱ λοιποί, οἱ ἔνες μετὰ τὴν ανάστοις Φάσιγτον ἐν τῷ σώματι μετὰ τῶν ἄγρων τὸν Κύρον Βασιλεύειν. Καὶ μὲν Τερτυλίανος ἐν τῇ βίβλῳ τῇ περὶ τῆς ἐλπίδος τῶν πιστῶν, Βίκτωρᾶν Πεπεινόν, καὶ Λακτανίον τούτη τῇ δοκήσει ἐλκινωποῦ. Ιδὼν ἀντριζόμενος τόσοις ἐφίρευτας τὰ σύνθιδοξα ἀντεῖ. Σιωπῶν, Βραχύτητος ἔνεκα, τάλλα, ἢ ἀναρρολογεῖ ἐναχθεῖται Μάρκους Ευαγγελιστῆς καὶ τῆς αἵριοπισίας αὐτοῦ. Τὰ δὲ Πελάργυγα ἀντομολόγοι. Κατέτα Επεισοδιγματά τῆς Συγγραφῆς καὶ Αρχεικῆς μεταφρεσίως πηρητέον, διαγραφόμενα ἐκεῖνα τὰς μεταφρεσίοσιν ἀνταῦτος, ἀλλὰ συμπεπλευμένα διποτὲ Μαρανιτῶν ἐκ σύνθιδοσιν λαλεῖν. Αἱ ἐνδόστριψι τῆς Ευαγγελίας Εβραϊκῆς Ματθαίου μηδεμίαν ἔχοντις ἀντενίσαι, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπάρχοσι σύμβολα τῆς ἀδίκης αἵτιας, Διὸς τῶν σολομοικομῶν καὶ Βαρβαρομῶν, διαποτημεῖνται ἐκκεχυμένως Σοφῶν οἱ ἀλεῖσσοι. Περὶ τῆς Συγγραφῆς ἀλισ, ὡς δοκεῖ μοι, ἀνω ἐρρέπη.

Διαμήδης γένει Βεβαίοτετρα η γνώμη αἰλυθεστήτη, Ματθαίου τῶν Ευαγγελίων ελληνικῶν γραψίμα τὸ Ευαγγέλιον Ιησοῦ Χριστοῦ, ὃ ἔγινε Θεῷ Πατερὶ καὶ αὐτὸν Πνεύματι δόξα εἰς τὰς αἰώνας τῶν αἰώνων.

ΤΕΛΟΣ.

